

Становище

на

Българска фотоволтаична асоциация

Относно: Становището на ДКЕВР от 20.01.2014 год. прието по т.2 с Протокол № 10/20.01.2014г

От изложеното в становището на ДКЕВР ноторно известен факт е изменението на Лицензията на Националната електрическа компания ЕАД (НЕК ЕАД), допълнена с права и задължения на Координатор на специална балансираща група, с Решение на Комисията от 06.01.2014 год.

От публичният регистър на Решенията на ДКЕВР и регистъра на издадените от ДКЕВР лицензии няма информация за издадените Решения за изменение на лицензиите за дейността „обществено снабдяване с електрическа енергия“ на крайните снабдители „ЕВН България Електроснабдяване“ АД, „ЧЕЗ Електро България“ АД, „Енерго-Про Продажби“ АД.

Съгл. Чл.58 и 59 от Правилата за търговия с електрическа енергия (обн., ДВ бр.65/2013 год., в сила от 26.07.2013 год., по - долу само "ПТЕЕ"), търговските участници изпълнили изискванията за Координатор на комбинирана балансираща група и Координатор на специална балансираща група трябва да подадат заявление за регистрация по образец издадено от Независимият преносен оператор, който регистрира (дава статус регистриран)/ отказва/ дава указания за регистрация.

Към днешна дата, поради неизпълнение на изискванията на законодателството по отношение на фигурата на Независим преносен оператор сме пред фактическа невъзможност за изпълнение на изискванията на ПТЕЕ по отношение на администриране на сделките на балансиращият пазар на електрическа енергия, включително и регистрацията на търговските участници на него.

Поради горната причина все още няма регистрирани със статус "активен" координатори на комбинирана балансираща група и координатор на специална балансираща група (от възможните 4 координатора (крайни снабдителя) нито на един не е издадена Лицензия за дейността).

ПТЕЕ предоставят възможност (право на избор) на Производителите на електрическа енергия от ВЕИ да изберат дали да сключат договор за балансиране, с който да прехвърлят отговорността за балансиране на координатор на комбинирана балансираща група (чл.56, ал.4, ал.11 и ал.12, чл.70 ал.1 от ПТЕЕ) или в случай, че не изберат такъв, отговорността за балансиране служебно се поема от Крайните снабдители и Общественият доставчик, в зависимост от присъединяването към мрежата, в качеството им на координатори на специална балансираща група (чл.63, ал.2 и чл.70 ал.2 от ПТЕЕ). Последните сключват с Крайните

снабдители/Общественият доставчик, в качеството им на координатори на специална балансираща група, договор по чл.11, т.9 от ПТЕЕ.

Със становището на ДКЕВР се вменява в задължение на Производителите от ВЕИ до 24.01.2014 год. да сключат договори по чл.63, ал.2 и чл.70 ал.2 от ПТЕЕ. **По този начин се нарушават ПТЕЕ, като се ограничава правото на свободен избор на Координатор на балансираща група, който е предвиден там.** Към момента Производителите от ВЕИ нямат правна и фактическа възможност да сключат договори за балансиране с Координатор на комбинирана балансираща група, поради липсата на регистрация от Независимият преносен оператор на тези търговски участници, който да извърши правно необходимите действия за даване на статус “активен” на тези Координатори. Това, също важи и за Координаторите на специални балансиращи групи, които също подлежат на тази регистрация.

Обявеното на 20.01.2014г. в 19,00 часа на официалния сайт на ДКЕВР становище ни изправя пред правен абсурд, поради реалната заплаха от административни санкции, упоменати в становището на ДКЕВР, и от друга страна липсата на възможност за изпълнение на ПТЕЕ и указанията от Становището.

Дори и да се изпълни становището – Производителите от ВЕИ да сключат договори за балансиране с Крайните снабдители и Общественият доставчик в качеството им на Координатори на специални балансиращи групи, при нарушаване на правото на свободен избор на Координатор на балансираща група, то отново крайният резултат е нарушаване на ЗЕ и ПТЕЕ – сключване на договори за балансиране при липса на регистрация на търговските участници на балансиращият пазар – Координатори на специални балансиращи групи и липса на администратор на балансиращият пазар.

С изпълнението на Становището - сключване на договори по чл.63 ал.2 и чл.70 ал.2 от ПТЕЕ с координаторите на специални балансиращи групи се нарушават и правата на Производителите от ВЕИ да сключат договорите по чл. чл. 11, т. 8 от ПТЕЕ с предмет физически и финансов сетълмент на небалансите, които са правно допустими и предвидени нормативно, при неизпълнение на възможностите по чл. 56, ал. 11 и чл. 63, ал. 2 от ПТЕЕ, в случаите при които производителите от ВЕИ поемат сами отговорността за небалансите на своите обекти по смисъла на чл. 57, ал. 1, т. 2 от Правилата. Последното е невъзможно, защото предвидените договори трябва да се сключат с оператора на преносната мрежа, който понастоящем е НЕК ЕАД, преди вписването на заявлението за преобразуването му в Търговския регистър, описано по-долу. Към момента НЕК ЕАД преговаря с Производителите от ВЕИ в качеството си само и единствено на Обществен доставчик и Координатор на специална балансираща група.

Практически е невъзможно поставеното изискване от ДКЕВР в публикуваното становище, над 2000 производители да сключат договори от 22.01.2014 до 24.01.2014г., при условие, че към днешна дата (22.01.2014) не са им предоставени проектите на договори, отнема им се правото да дадат своите предложения по тях и поставени в невъзможност от изпълнение, да търпят и административна санкция.

В ПТЕЕ, чл.6 ал.1 определя Независимият преносен оператор като администратор на сделките на балансиращият пазар на електрическа енергия („Независимият преносен оператор сключва сделки за покупка и/или продажба на електрическа енергия с търговски участници, които притежават диспечирани производствени и/или потребяващи обекти за покриване на небалансите в националната пазарна зона.”)

ДКЕВР, с Решение № Р-205 от 18.12.2013 г.:

1. Разрешава на „НЕК” ЕАД, **преобразуване с отделяне чрез придобиване на имуществото**, посредством което се извършва дейността пренос на електрическа енергия, от приемащото дружество „ЕСО” ЕАД;
2. Прекратява лицензия No Л-147-04/17.12.2004 г. за дейността „пренос на електрическа енергия”, издадена на „НЕК” ЕАД;
3. Издава на „ЕСО” ЕАД, лицензия No Л-419-04/18.12.2013 г. за извършване на дейността „пренос на електрическа енергия”, с права и задължения за дейността „координатор на специална балансираща група” за срок от 35 години.
4. Прекратява лицензия NoЛ-221-17/28.12.2006 г. за дейността „управление на електроенергийната система”, издадена на „ЕСО” ЕАД;
5. Решенията по т. 2, т. 3 и т. 4 влизат в сила от датата на вписване на преобразуването в търговския регистър.
6. „ЕСО” ЕАД като универсален правопреемник на дейността „пренос на електрическа енергия” прилага утвърдената цена за пренос на електрическа енергия.
7. Указва на „ЕСО” ЕАД на основание чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЕ да се снабди с документи за собственост или да **придобие** тези обекти от електроенергийната преносна мрежа, за които към момента на извършване на преобразуването „НЕК” ЕАД не е представило документи за собственост;
8. Указва на „ЕСО” ЕАД в срок до един месец да представи проект на общи условия по чл. 104а от ЗЕ.
9. Указва на „ЕСО” ЕАД на основание чл. 39, ал. 5, т.3 от ЗЕ, във връзка с чл. 92 от Правилата за търговия с електрическа енергия, в срок до един месец да представи проект за „Определяне на технологичните разходи за всеки период на сетълмент на електропреносната мрежа”.

За вписването по т.5 от Решението на ДКЕВР към датата на това становище **не е подавано заявление** в Търговският регистър при Агенцията по вписванията, по партидата на преобразуващото се дружество, т.е. Решението на ДКЕВР по т.2, 3 и 4 не е влязло в сила.

След това вписване и преди началото на балансиращия пазар, ЕСО ЕАД, като собственик на преносната мрежа и притежател на Лицензия за пренос на електрическа енергия трябва да се сертифицира по реда на Глава 8 “а”, Раздел I от Закона за енергетиката (чл.86 от ЗЕ).

Сертифицирането като преносен оператор е процедура пред ДКЕВР, в срок 4 месеца от датата на постъпването на искането за сертифициране или от образуването на производството по инициатива на ДКЕВР или по искане на Европейската комисия (чл. 81а от ЗЕ), като проекта на решението се нотифицира от Европейската комисия (81а, ал.4 от ЗЕ).

За изпълнение на изискванията на чл.81 д и следващите от ЗЕ за Независим преносен оператор (това е избраната фигура съгл. ПТЕЕ - независим преносен оператор) трябва да се приеме програма за съответствие, за гарантиране на независимост при изпълнение на дейността от вертикално интегрираното предприятие и други дейности.

Стартирането на пазара без сертифициране и нотификация, съгласно ЗЕ ще е в нарушение на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211/55 от 14 август 2009 г.) и РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 714/2009 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия.

Съгласно чл.52, ал.2 от ЗЕ прекратяването на лицензията на НЕК ЕАД, съответно издаването на лицензията за пренос на електрическа енергия на ЕСО ЕАД, влизат в сила след вписване на преобразуването в Търговския регистър. До тогава извършването на действия без лиценз подлежи на имуществена санкция съгласно глава четиринадесета от ЗЕ.